

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

Quomodo sit danda Eleemosyna. Cap. VII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46132)

bonos & malos, & pluit super iustos & iniustos. Matt. 5. & Luc. 6. Omni petenti te, tribue. Maxime tamē dandū est bonis. Eccl. 12. Si bene feceris, scito cui feceris. Ibidē: Bene fac iusto, & inuenies retributionem magnam. Et si non ab ipso, certe à Deo. Ibidē: Da bono, & ne recipias peccatorem. Bene fac humili, & ne dederis impio. Quod intelligendum est in duobus casibus: Vnus est, si credas quod propter bonum tuum negligat iustitiam. Alius est, cum non datur intuitu pietatis: vt faciunt illi qui dant histrioni causa histrionatus. Eccl. 7. Bonum est sustentare iustum. Sapiens: Cui des videto. Item dandū est diuersis, nō tantū vni. In Psal. Disperfit, dedit pauperibus. Matt. 20. Volo & huic nouissimo dare sicut &c. Hier. Pecuniam tuam vt singulis necessarium est distribuas: nō ad luxuriam, sed ad necessitatem.

Quomodo sit danda Eleemosyna. CAP. VII.

Eleemosyna danda est animo voluntario. Deus enim plus respicit ad animū, quā ad datū. Prou. 16. Spirituū pōderator est Deus. Eiusdē 21. Appēdit corda Deus. 1. Re. 16. Deus intuetur cor. & super illud Mat. 10. Quicūq; dederit vni ex minimis istis calicē &c. dicit gl. Nota Deū ad piū affectū dantis respicere magis quā ad quantitātē rei exhibitā. Et super illud Matt. 19. Ecce nos reliquimus omnia, dicit Greg. Cor & non substantiā Deus pēlat, nec perpēdit quid in eius sacrificio, sed ex quāto profertur. Hier. Quā offerūtur, nō sui pōdere, sed offerentiū volūtate pensantur. ¶ Item dāda est eleemosyna cum vultus hilaritate. Eccl. 25. In omni dato hilarem fac vultum tuum. 2. ad Corin. 9. Hilarem datorem diligit Deus. Aug. Qui dat vt careat tadio interpellantis, non vt reficiat viscera indigentis, & rem & meritum perdit. ¶ Item danda est cū sermonis dulcedine. Eccl. 4. Declina pauperi sine tristitia aurē tuā, & respōde ei in pacifica mā suetudine. Eiusdē 18. Fili in bonis tuis non des querelam, & in omni dato non des tristitiā verbi mali. Greg. Sunt nonnulli qui mox vt ab egenis fratribus fuerint necessaria postulata, prius in eos cōtumeliosa verba iaculātur: qui si rebus ministeria perficiūt pietatis, in verbis contumeliosis humanitatis gratiā perdunt: ita plerunq; videntur iniuriā illatā satisfactionē exoluisse, cum post contumelias dona largiuntur. Nec debet sequi improperatio. Eccl. 18. Stultus acriter improperabit. Eiusdē 20. Datus insipientis non erit tibi vtilis &c. Exigua dabit & multa improperabit. ¶ Itē dāda est eleemosyna cū festinatione. Prou. 3. Ne dicas amico tuo, Vade, & cras reuertere, & cras dabo tibi, cum statim possis dare. Ecclesiast. 7. Cor inopis ne affixeris,

&

& ne protrahas datum angustianti. Iob 31. Si oculos vidue ex-
 stare feci &c. Super illud Psal. Producentis scœnum iumentis,
 cit glo. Beatus qui præoccupat vocē petituri. David, Beatus qui
 intelligit super egenum & pauperem. Prouer. 12. Qui pronus est
 ad misericordiam, benedicetur. Debet etiam homo dare eleemo-
 sijnā dum sanus & viuus est, Eccles. 14. Fili, si habes, bene fac
 tecum, & Deo dignas oblationes offer: memor esto, quoniam
 mors nō tardabit. ¶ Item ante mortē benefac amico tuo, Chri-
 sto scilicet. Eiusdē 18. Memento pauperatis in die abundantie.
 Ad Gala. 6. Dum tempus habemus operemur bonum ad omnes.
 Eleemosyna quā aliquis dat in vita sua, est sicut lucerna que præ-
 cedit aliquē, seruans eum ne cadat in lutū vel foueam. Eleemo-
 syna verō quæ fit pro eo post mortē, est sicut lucerna quæ fer-
 tur alicui post tergū, quæ non custodit hominē quin cadat in fo-
 neā inferni, à qua nō est liberatio. ¶ Item danda est eleemosyna
 cum humilitate, ita vt nec vanam gloriā inde quæras, nec pau-
 perem cui das despicias, nec pro eleemosynis quas das, si in po-
 cato mortali es, salutem præsumas. ¶ Ad primum monemur,
 Matt. 6. Te faciente eleemosynā, nesciat sinistra tua quid faciat
 dextera tua. Eccle. 29. Conclude eleemosynam in sinu pauperis.
 Prou. 21. Munus absconditū extinguit iras. Greg. Sufficit iustus ab
 eo videri à quo expectat remunerari. Item valde bona sua parit
 pēdunt, qui ad eorum remunerationem laudes hominū sufficere
 credunt. Et in legēda beati Nicolai dicitur, Ex quo homo est
 in huius mundi voragine propter delicta sua deiectus, nullum
 eius bonum sic Deus approbare legitur, vt eleemosynā, si tamē
 ob mundi fiat gloriā. ¶ Ad secundum monemur Esaiæ 58. Carnē
 tuam ne despexeris. Et super parabolam de diuitē & Lazaro, Lu-
 cæ 21. dicit glo. Si quæ reprehensibilia videmus in pauperibus,
 non debemus despiciere: quia forrasse quos morum infirmitas
 vulnerat, medicina paupertatis curat. Iob trigesimo primo, Si
 comedi buccellam meam solus. Gregorius: Solēt nōnulli multa
 largiri, sed habere pauperes socios in domestica conuersatione
 refugiunt, gratiā vitæ cōmunis non habentes. Sed iste preiu-
 diciū pietati se facere existimaret, si solus comederet quod Do-
 minus omnium communiter creasset. ¶ Ad tertium monemur
 Eccl. 7. Ne dicas, In multitudine munerum meorum respiciet
 Deus, & offerente me Deo altissimo, munera mea recipiet. Et
 super illud Iob 15. Non credat frustra errore deceptus, quod
 aliquo pretio redimendus sit. dicit gloss. Eleemosyna non va-
 let ei qui in malo permanet. Augustinus in Enchirid. Non estimet

met ali
 non pos
 die redi
 mosyna
 quodā
 eleemo
 aperuit
 etiam se
 exporrig
 natum e
 multum
 etiam ex
 re se à co
 placeat
 cur si diu
 per carne
 obolo, q
 paupere
 Vidua h
 pauper o
 dem sua
 orationis
 iusto sen
 eleemosy
 Miserere
 mosynam
 de rectit
 reatis, &
 supplicar
 Aug. Qui
 Qui sibi
 tris suæ
 non est v
 non mise
 Sapiēs: S
 dix per
 potius ei
 De his
 præ
 amo
 non
 met

mer aliquis illa nefanda crimina, qualia qui agunt regnum Dei non possidebunt, quotidie perpetranda, & eleemosynis quotidie redimenda. In melius quippe est vita mutanda, & per eleemosynas de peccatis præteritis propitiâdus est Deus; nō ad hoc quodāmodo emendus, vt ea liceat impune committere. ¶ Item eleemosyna danda est propria manu. Prouer. vlti. Manum suam aperuit inopi, & palmas suas extendit ad pauperem. Danda est etiam secundum facultatē dantis. Eccle. 14. secundum vires tuas exporrigens da pauperi. Eiusdem 15. Da altissimo secundū donatum eius. Tob. 4. Quomodo potueris, ita esto misericors: si multum tibi fuerit, abundanter tribue: si exiguum tibi fuerit, etiam exiguum libenter impartiri stude. Nullus potest excusare se à collatione eleemosynæ, etiam si sit pauper, quum tantum placeat quandoq; Deo, quando pauper dat pro Deo obolum, sicut si diues daret pro Deo centū marcas. Libenter emeret pauper carnes in macello, si tantum crederet se habiturum pro vno obolo, quantū diues pro centū solidis. Luc. 21. Dixit dominus de paupere vidua quæ miserat duo æra minuta in gazophylacium, Vidua hæc pauper plus quàm omnes misit. Si non potest dare pauper obolū, det calicem aquæ frigidæ, & non perdet mercedem suam. Matt. 10. Si hoc nō potest, det verbū cōsolationis, vel orationis. Super illud, Iustus autē miseretur, & tribuit. dicit Gl. Iusto semper est aliquid quod det, saltē orationē. Itē danda est eleemosyna ordinatē, vt homo primo misereatur sui ipsius. Eccl. Miserere animæ tuæ placens Deo. August. in Enchiri. Qui eleemosynam ordinatē vult dare, à seipso. debet incipere. Itē in lib. de rectitudine catholicæ cōuersationis, Deus rogāt vt tui misereris, & non vis: quomodo te Deus exaudiet in die necessitatis supplicansem, quum tu eū pro teipso nō audis rogansem? Item Aug. Quid est miserius misero nō miserante seipsum? Eccle. 14. Qui sibi nequam, cui bonus? Sicut non esset misericors qui matris suæ indigentis nō misereretur, licet aliorū misereretur: ita non est verē misericors, qui animæ suæ infirmantis ad mortem non miseretur, cum magis eam diligere debeat quàm matrem. Sapiēs: Semper tibi proximus esto. Item ad ordinem misericordie pertinet vt potius misereamur animæ quàm corporis, & potius ei qui est in maiori miseria, quàm ei qui est in minori.

De his quæ omnibus debemus, vt est dilectio, veritas & fides, & præcipuè de veritate & eius descriptione, de incitantibus ad amorem veritatis, & de errore illorum qui dicunt veritatem non esse iuramento firmandam,

PARS V.
N